

# ՄԻՈՆ

Խ. ՏԱՐԻ-ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ  
ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՀԱՅ ՊԱՏՐԻԱՐԳՈՒԹԵԱՆ

سيون: مجلة ارمينية شهرية، دينية، ادبية، ثقافية.

"SION" ARMENIAN MONTHLY OF RELIGION, LITERATURE, PHILOLOGY.

1966

Յուլուլար

Թիւ 1

## ԱՄԵՆ. Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԺ ԶՈՐ ԺՆՆԴԵԱՆ ՊԱՏԳԱՄԸ

Բ Ե Թ Ղ Ե Հ Է Մ Ի Ս Ո Ւ Ր Բ Ա Յ Ր Է Ն

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ ՀԱՅՈՑ ՈՐ Ի ՅՈՐԴԱՆԱՆ ԵՒ Ի ՍՓԻՒՌՍ ԱՇԽԱՐՀԻ

Ծննդեան այս հրաշապատում գիշերուան մէջ, նորէն կը լսուի հրեշտակներու բերնով աշխարհին տրուած երկնային պատգամն ու հաւաստիքը՝ «յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն»:

Մանուկը որ այսօր վերստին կը ծնի մեր հոգիներուն մէջ, խորհուրդն ու մարմնառութիւնն է խաղաղութեան եւ սիրոյ: Խաղաղութիւնը ըզմանքն ու կարօտն է եղած դարերով տառապող սերունդներու, պատմութեան մութ, հեռագին եւ արիւնոտ ծըփանքներուն դիմաց: Այդ աղերսարկու միջը այսօր աւելի քան շատցած ու բարձրացած է, կեանքի անհամաչափ եւ տրտում գրնացքին համընթաց, եւ դարձեր է սուր ու ցաւագին աղաղակ մը, միլիոններու հոգիէն բարձրացող:

Մեր Տիրոջ ծննդեան նախօրեակին, իշխողներու եւ գերիներու այդ օրերու աշխարհին մէջ, երբ խաղաղութիւնն ու սէրը հրազներ իսկ չէին մարդոց հոգիներուն, երբ տառապանք, արիւն եւ քրտինք իրարու կուգային՝ յօրինելու անկարելի կեանք այդ խռովայոյզ դարերուն, չկար աւելի քաղցր երազ ու սփոփանք

ֆան խաղաղութեան ձայնը, որ պիտի գար խորտակելու արեան ալիքները եւ անուշելու քշուառութեան մոռալը մարդոց սիրտերուն:

Աշխարհը, խռովքի եւ ցաւի այս հովիտը, ինչպէս սովոր ենք ըսել, միշտ սուրբի եւ հերոսի լուսապսակներով պատուեր է խաղաղութեան առաքեալները: Անոնք, մեր օրերու բառով կոչուին բարեկարգիչ, եղբայրութեան ֆարոգ կամ առաքինութեանդ ասպետ, մարդեր են՝ որոնք կը ջանան մեղմելու մեր ներքին բռնկումները եւ կարելի հաւասարակշռութեան իջեցնելու պատճառները, որոնք գնեց իրարու դէմ կը զինեն: Այսպիսիներուն է որ կ'ակնարկէ մարգարէն անտարակոյս, երբ կ'ըսէ. «Իբրեւ զի գեղեցիկ են ի վերայ լերանց ոտք աւետարանչի համբաւուն խաղաղութեան»:

Հակառակ այս իրողութեան եւ ճիգին, պատերազմի կիրքը մարդերու մէջ մարել է շատ հեռու է: Այս իրողութեան առջեւ սակայն յուսահատ չէ խաղաղարարներու փաղանգը, եթէ նոյնիսկ «յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն» դարեր յետոյ, տակաւին բարձրութեանց մէջ օրօրուող եթերային աւաշ մը թռի, ու չլլայ իջած աշխարհի վրայ:

Ուրախալի է հաստատել թէ, անսովոր համեմատութեամբ հետզհետէ կ'անի թիւը անոնց՝ որոնց մէջ կ'ապրի խաղաղութեամբ եւ արդարութեամբ լի թագաւորութեան մը երազը: Մեր ժամանակներու նշանն է այս եւ աննշան չէ սիտփանքը գոր անկապ կուտայ սիրտերուն:

Աւետարանի բոլոր տըրեալները, որոնց իրաւունքը սուրբ է մեզի համար, կը հաստատեն թէ Քրիստոսի սիրոյ եւ խաղաղութեան ռզին անուշահոտ օծումը եղաւ ապականած մարդկութեան: Աստուածախառն շունչ մը՝ որ թափանցեց քայքայուած եւ ապականած ընկերութեան մը բոլոր խաւերուն մէջ, ուր անիրաււածներ, վիրալից սրտեր եւ գերիներ կային, ամբարիշտ լուծերու ներքեւ գրաստացած, ինչպէս մաւ լոյսի կարօտ կոյրեր եւ ճշմարտութեան ուղին կորուսած իմաստուններ, խարխալիւ լով թանձրացած եւ անարշալոյս մութի մը մէջ:

Յիսուսի հրաշալի ծնունդը ոչ միայն աստուածայաշնորհութեան երկիւղած զգացումն ու խորհուրդը կը բերէ մեզի, ոչ միայն շնորհներու եւ իմաստութեան, մանաչումի եւ գորութեան սերմերը կ'անցնէ մեր մէջ, իր անստուեր նայուածքին ջերմութեամբը, այլ սիրոյ եւ ներողամտութեան, գութի եւ գոհարեւորութեան կամքը կը պարտադրէ մեր տկար մարմնին մէջ:

Այս գիշեր թող նորէն հնչեն մեր հոգիներուն խորը երկնա-

հրնչիւն այն ձայները՝ որոնք բարեբաստիկ օր մը երկրի վրայ լսուեցան ծննդեան մութ եւ անշուք աշրիմ մօտ, եւ որ հիմա անսահման բարձունքի մը վրայ կը քնդան վերստին, հոս փոխադրելու Յիսուով կենդանացած «խաղաղութիւն»ը եւ յաւերժացած «համութիւն»ը:

ժողովուրդ Հայոց, դուն դարերով խաղաղութեան ծառան ու իդճն ես ունեցեր, ազատութեան տենչանքին չափ բուռն եւ երկնքին չափ խորունկ: Քեզի պարտադրուած պայմաններու արգասիքը չէ միայն պատմաւոր այս ըզճաւորութեան, այլ որովհետեւ դուն հաւատացած ես թէ խաղաղութեան, սիրոյ եւ համերաշխութեան աշխարհի մէջ միայն կարելի է իրագործել Աստուծոյ քաղաւորութիւնը եւ լեցնել մարդուն կարօտը: Խաղաղութեան զգացումը լոյծ, տարտամ եւ վերացական յղացք մը չէ եղած քեզի համար, այլ ջիղերով զգալի, քանճարացեալ ու մաքմնացած հետք մը, սլացք մը՝ բոլոր ըզճանքի թափին մէջ երկրնքի դուռները խորտակելու չափ:

Դուք, գաւակներ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ի սփիւռս աշխարհի, որ կը հաւատաք Աստուծոյ Որդիի մարմնով երեւումն, մեզի հետ միասին այս գիշեր ձեր երկիւղած էութեան խորերէն անգամ մը եւս աղերսեցէք սիրոյ եւ խաղաղութեան իշխանէն որ փարատին մէզն ու մառախուղը, չֆաման չարիքն ու յուսահատութիւնը, տարագրուին տագնապն ու տխրութիւնը աշխարհի երեսէն:

Այս է եղած համապագօրեայ աղօթքը Հայ սերունդներու, որոնք դարերով ֆակեցին մեծ դամբաններու խորհուրդը եւ հովուեցին հօտը հոգիներուն: Որոնք ամէն Ծնունդի, կրակուած հաւատքի տենդէն, կ'ուզէին տեսնել իրենց անուրջը երկնքի կապոյտին եւ կամ հայրենի հողին վրայ մարմին առած: Միացնենք մեր աղօթքները անոնց մշտամրմունջ աղերսանքին, ապրեցնելու մեր մէջ սուրբ երազը մեր նախնեաց, այս սրբազան գիշերէն հիսուուդ:

Մեր Տիրոջ Ս. Ծննդեան առիթով, մեր խորին երախտագիտութեան ու անկեղծ հաւատարմութեան զգացումները մեր սիրելի քաղաւորին, Հիւսէյն Առաջինի, ինչպէս նաեւ իրմով գլխաւորուած Յորդանանի վարիչներուն:

Տէրը միշտ անսասան պահէ Հաշիմական գահը եւ անոր անգուգական գահակալին շնորհէ անփորձ, երջանիկ եւ արդիւնաշատ տարիներ, իրագործել կարենալու իր ժողովուրդին արդար ակնկալութիւնները՝ խաղաղութեան եւ սիրոյ ֆաղցր մթնոլորտին մէջ, ամէն: